

SURVISTA DALS DRETGS DA LAS PAZIENTAS E DALS PAZIENS

Pazientas e pazients infurmads bain ch'enconuschan lur dretgs, pon sa participar activamain al tractament proponì e pon entrar en ina relaziun da confidenza cun la media u il medi e cun il personal da tgira.

1. DRETG D'INFURMAZIUN

Las pazientas ed ils pazients han il dretg da vegnir infurmads cle-remain ed adequatamain davart lur stadi da sanadad, davart las visitas e davart ils tractaments planisads, davart las eventualas consequenzas e ristgas da quels, davart la prognosa sco er davart ils aspects finanzia. Cun entrar en in institut da tgira vegn surdada a las pazientas ed als pazients ina infurmaziun en scrit davart lur dretgs e davart lur obligaziuns sco er davart las cundiziuns da lur dimora en l'institut.

2. CONSENTIMENT VOLUNTARI SENTER IN SCLERIMENT CUMPLESSIV

La premissa per mintga tractament u per mintga tgira è che las pazientas ed ils pazients abels da giuditgar, sajan els creschids u minorens, dettian lur consentiment per quai en moda libra e suenter in scleriment cumplessiv. Las pazientas ed ils pazients han il dretg da refusar u d'interrumper in tractament u da bandunar in institut da tgira.

3. DISPOSIZIUN DA PAZIENT, REPRESCHENTANZA TERAPEUTICA E MANDAT PREVENTIV

Mintga persuna ha il dretg da fixar en ina disposiziun da pazient tge gener da tgira u da tractament ch'ella vuless survegnir, sch'ella n'è betg pli en cas da formular sia voluntad. Ella po er designar ina persuna che vegn a decider per ella davart il gener da tractament u da tgira, sch'ella sezza n'è betg pli en cas da far quai.

4. LIBRA TSCHERNA DA LA PERSUNA SPEZIALISADA DAL SECTUR DA SANADAD E DA L'INSTITUT DA TGIRA

Per tractaments ambulants pon las pazientas ed ils pazients a drizzar a la persuna spezialisada dal sector da sanadad da lur tscherna. Principalmain han ellas ed els er il dretg da tscherner libramain tranter ils instituts da tgira publics, nua ch'ellas ed els vulessan vegnir tractads u tgirads. La libra tscherna da la persuna spezialisada dal sector da sanadad u da l'institut da tgira public po vegnir restrenschida indirectamain dal fatg ch'ils custs vegnan surpigliads mo per part da l'assicuranza obligatorica per la tgira da personas malsaunas; quai vala oravant tut per tractaments en in ospital ordaifer il chantun da domicil.

5. MESIRAS RESTRICTIVAS E TRACTAMENTS SENZA CONSENTIMENT

Da princip èn scumandadas tut las mesiras restrictivas envers pazientas e pazients. Scumandads èn er tractaments senza il consentiment da la pazienta u dal pazient. Mo en cas excepziunals, sut cundiziuns che ston vegnir observadas strictamain, pon vegnir ordinadas mesiras che restrenschan la libertad da sa mover u tractaments senza consentiment da la pazienta u dal pazient.

6. SECRET PROFESSIONAL

Las pazientas ed ils pazients han il dretg che tut quai che concerna lur stadi da sanadad vegnia tractà en moda confidenziala. Las personas spezialisadas dal sector da sanadad èn obligadas d'observar il secret professional che vegn er numnà secret medical. Ellas ston tegnair secretas tut las infurmaziuns ch'ellas vegnan a savair cun pratitgar lur activitad. Abstrahà da las excepziuns regladas da la lescha na dastgan ellas dar – senza il consentiment da lur pazientas e pazients – naginas infurmaziuns a terzas personas. Il secret professional vala er tranter personas spezialisadas dal sector da sanadad.

7. DRETG D'INVISTA DAL DOSSIER DA PAZIENT

Pazientas e pazients han il dretg da prender invista da lur dossiers da pazient e da sa laschar declarar il cuntegn. Da princip pon ellas sa laschar dar gratuitamain ils documents sco originals u sco copias e consegnar quels ad ina persuna spezialisada dal sector da sanadad da lur tscherna.

8. DRETG DA SA LASCHAR ACCOMPAGNAR

Durant l'entira dimora en in institut da tgira han las pazientas ed ils pazients il dretg d'agid e da cussegliazion. Ellas ed els han il dretg da sa laschar sustegnair vinavant da lur confamigliars e da mantegnair il contact cun lur ambient. Sin giavisch pon pazientas e pazients er sa laschar accompagnar d'ina persuna externa.

9. DONAZIUN D'ORGANS U DA TESSIDS

Mintga persuna po decider durant sia vita, sch'ella vul dar ses organs per ina transplantaziun. La voluntad da la persuna defuncta preceda la voluntad dals confamigliars. Donaziuns d'organs, da tessids u da cellas èn gratuitas; il commerzi cun quai è scumandà.

VULESSAS VUS DAPLI INFURMAZIUNS? DUVRAIS VUS AGID? U IN CUSSEGL?

**Dumandai nossa brochura detagliada «Survista dals dretgs da las pazien-
tas e dals pazients» u As drizzai a l'Uffizi da sanadad da Voss chantun:**

Kanton Bern

Gesundheits- und Fürsorgedirektion
Rathausgasse 1, 3011 Bern
Tel. 031 633 79 20
info@gef.be.ch
www.gef.be.ch

Kanton Freiburg

Amt für Gesundheit
Route des Cliniques 17,
1700 Freiburg
Tel. 026 305 29 13
ssp@fr.ch
www.fr.ch/ssp

République et canton de Genève

Direction générale de la santé
Service du médecin cantonal
Av. de Beau-Séjour 24,
Case postale 76,
1211 Genève 4 Plainpalais
Tél. 022 546 50 00
www.ge.ch/deas

Kanton Graubünden

Gesundheitsamt
Planaterrastrasse 16, 7001 Chur
Tel. 081 257 26 44
info@san.gr.ch
www.gesundheitsamt.gr.ch

République et canton du Jura

Service de la santé publique
Médecin cantonal
Fbg des Capucins 20,
2800 Delémont
Tél. 032 420 51 33
medecin.cantonal@jura.ch

Canton de Neuchâtel

Service de la santé publique (DFS)
Rue Pourtalès 2, 2000 Neuchâtel
Tél. 032 889 52 09
www.ne.ch/santepublique

Repubblica e Cantone Ticino

Dipartimento della sanità
e della socialità
Ufficio Medico cantonale
Via Dogana 16, 6500 Bellinzona
Tél. 091 814 30 50
dss-umc@ti.ch
www.ti.ch/promozionesalute

Kanton Wallis

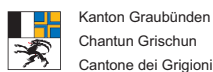
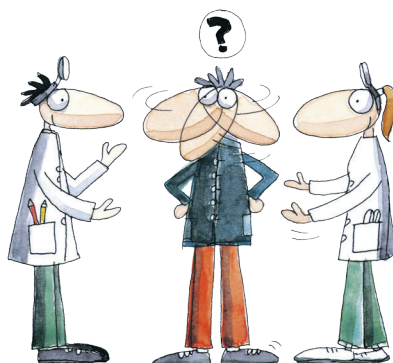
Dienststelle für Gesundheitswesen
Kantonsarztamt
Av. du Midi 7, 1950 Sitten
Tel. 027 606 49 00
www.vs.ch/gesundheit
gesundheitswesen@admin.vs.ch

Canton de Vaud

Service de la santé publique
Bâtiment administratif de la Pontaise
Avenue des Casernes 2
1014 Lausanne
Tél. 021 316 42 00
info.santepublique@vd.ch
www.vd.ch/ssp

Kanton Basel-Stadt

Gesundheitsdepartement
Bereich Gesundheitsversorgung
Gerbergasse 13, Postfach 564,
4001 Basel
Tel. 061 205 32 42
gesundheitsversorgung@bs.ch
www.gesundheitsversorgung.bs.ch

Direction de la santé et des affaires sociales DSAS
Direktion für Gesundheit und Soziales GSD

REPUBLIQUE
ET CANTON
DE GENÈVE

JURA ^{TE} CH
REPUBLIQUE ET CANTON DU JURA

ine.ch
REPUBLIQUE ET CANTON DE NEUCHÂTEL

Repubblica e Cantone
Ticino

Kanton Basel-Stadt

CANTON DU VALAIS
KANTON WALLIS